

Türkçe

Koku Hırsızı

Joanne Bloch

(eski bir halk masalının yeni anlatısı)

Rebecca Riley

Türkçe: Merâl Alisa

Yetiřkin Okuyucular

3 Tartışma Seviyesi Çocuđunuz için uygun bir seviye seçin. Soru sorarken veya yorum yaparken, çocuğunuzun düşünmesi için ona zaman tanıyın. Çocuđunuz bocaladığında, cevap konusunda ona yardımcı olun ve doğru cevapları, çocuğunuzun cevabına küçük açılımlar getiren sorularla veya yorumlarla sürdürün.

Seviye 1 Basit ve doğrudan sorular sorun. Sayfada gördüklerinizi işaret edip sorun; örneğin, “Oyuncak nerede? Onlar ne yapıyorlar? Onun adı ne? Onun rengi ne? Orada kaç tane top var?” gibi.

Seviye 2 Hikâyenin bu noktasıyla ilgili genel veya açık sorular sorun; örneğin, “Burada neler olduğunu görüyorsun? Bu şeyler nedir?” gibi.

Seviye 3 Hikâyenin olay örgüsü hakkında sorular sorun; örneğin, “şimdi ne oldu? Bundan sonra ne olacak? Buna benzer deneyimlerin oldu mu veya buna benzer şeyler gördün mü? Bu olduğunda o nasıl hissediyor?” gibi.

Matematik Temaları ve Kelimeleri Bu hikâyede atlayarak saymalar ve şekiller var. Alıştırma sözcükleri: tek tek (bির birer), ikişerli, üçerli, dörderli ve altışarlı atlayarak saymalar, çarpma, bölme, tahmin etme, dikdörtgen, üçgen.

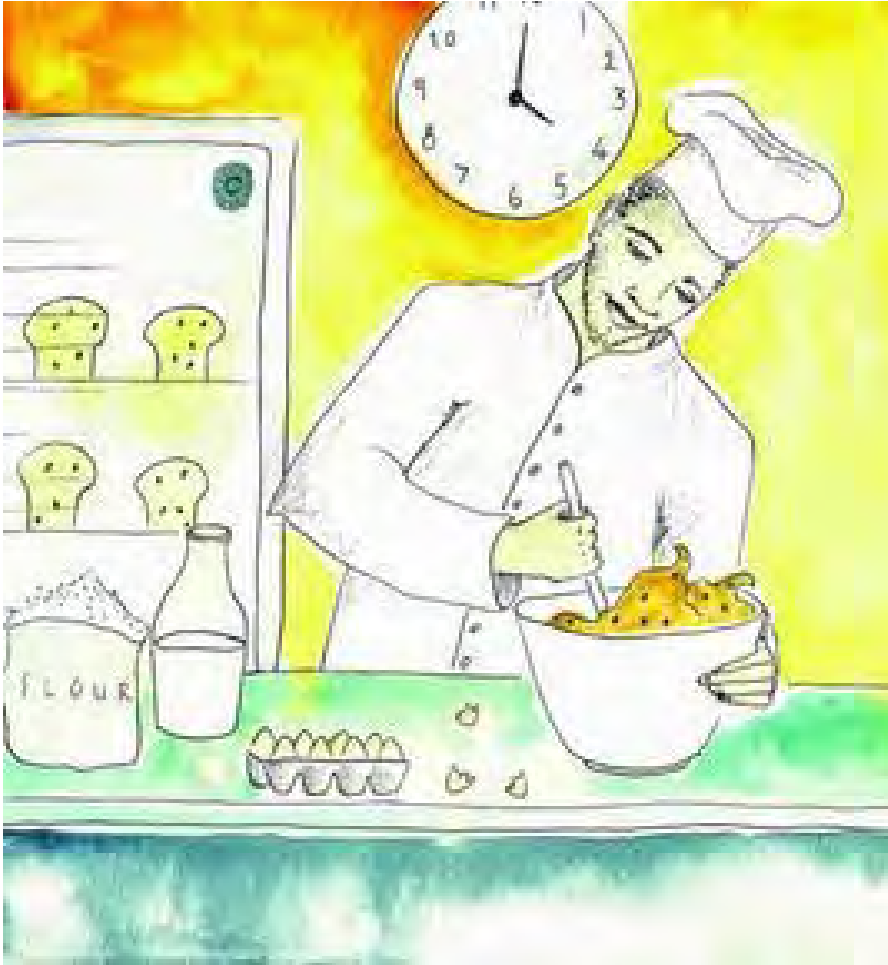
Okuyun, Konuşun ve Eğlenin! Burada sağlanan sorular ve yorumlar sadece bir başlangıçtır.

Birinci okumada, kırmızı renkteki soru ve yorumları okuyun.

İkinci okumada, mavi renkteki soru ve yorumları okuyun.

Üçüncü okumada, yeřil renkteki soru ve yorumları okuyun.

Daha sonra, çocuğunuzun ilgi alanlarını takip edin ve tartışmalarınızın eğlenceli yönlerle gitmesine izin verin.

Mr. Shabangu kasabanın en iyi fırıncısıydı. Her sabah saat dörtte kalkıp o meşhur çöreklerinin, keklerinin ve bisküvilerinin hamurunu hazırlayıp yoğururdu.

1. Yemek pişirmeyi sever misiniz? Fırında yemek pişirmek, çok eğlenceli olabilir. Fırında hamur işlerini pişirmek çoğu zaman çok dikkatli ölçmeyi ve saymayı gerektirir.

2. Resimde, dört adet yumurtadan oluşan iki tane sıra var gibi görünüyor. Onları tek tek, ikiyeşerli ya da dörderli sayabilirsiniz. Hangi yolu seçtiniz? İçinde 8 adet yumurta olan bir karton kutu gördünüz mü?

3. Sizce fırıncılar neden sabahları erken kalkarlar? Ya siz dışarıda hava hâlâ karanlıkken erken kalkmayı sever misiniz? Yoksa, o saatlerde hâlâ uyuyor olmanız gerekiyormuş gibi mi gelir?

Saat sekize doğru kasaba halkı işlerine veya okullarına giderken fırının önünden geçerlerdi. O âna kadar kekler ve çörekler neredeyse pişmiş olurdu ve fırının pencerelerinden en lezzetli kokular yayılırdı.

1. Fırıncı erkenden işe koyulurdu; böylece, insanlar kahvaltı saatinde fırının yanından geçtiklerinde onun harika yiyecekleri çoktan hazır olurdu. Sizce insanlar neden biraz bekleyemiyorlardı?

2. Fırıncı bir önceki akşamdan da pişirebilir ve bu kadar erken kalkmasına da gerek kalmayabilirdi. Acaba fırıncı neden öyle yapıyordu?

3. Bu fırıncının çok küçük bir dükkânı var! Sizce fırıncının içeride yemek pişirecek, pişirdiklerini sergileyecek ve müşterilerin içeri girip bir şeyler satın almasını sağlayacak yeri var mıdır?

İnsanların çoğu kahvaltılarını satın almak için fırına girerdi. Mr. Shabangu kasabanın o çok meşhur olan taze, lezzetli tarçınlı çöreklerini ve sıcak, altın rengi bisküvilerini uzatırken onlara mutlulukla gülümserdi.

1. Resimdeki saat 1:00'i gösteriyor. Bu saat, kahvaltı almak için geç bir saat gibi görünüyor. Kahvaltınızı öğleden sonra yaptınız mı hiç?

2. Kutudaki ürünlerin taze ve sıcak olduklarını nereden anlayabilirsiniz?

3. Resimde Mr. Shabangu'nun işini sevdiğini ve yaptığı yiyecekleri önemseydiğini gösteren şey nedir? Ya sizin yapmaktan hoşlandığınız, çok önemseydiğiniz favori bir şeyiniz var mı?

Ancak diğer insanlar o kadar da şanslı değillerdi. Çok az paraları olduğundan, kasabanın daha yoksul insanların, o lezzetli çöreklerden, keklerden ve bisküvilerden satın almaya güçleri neredeyse hiç yetmiyordu. Tek yapabildikleri fırının pencerelerinden dışarı yayılan güzel kokuların tadını çıkarmaktı. Mr. Shabangu, bu insanların fırınının yakınındaki havayı içlerine çektiklerini fark ettiğinde, öfkeyle, “Benim lezzetli kokularımı koklamaya nasıl cüret ederler!” dedi.

1. Ne düşünüyorsunuz? Yoksul insanların Mr. Shabangu'nun fırınından gelen lezzetli kokuların tadını çıkarması doğru mu?

2. Bazı insanlar çok çalışarak elde ettikleri bir şeyi başkalarına vermek istemezken, bazılarıysa sahip oldukları şeyler konusunda cömerttirler. Sizce hangi tip insan daha mutlu olma eğilimindedir?

3. Raftaki üç somun ekmeğin her birinde üç adet kesik var. Bu, toplam kaç kesik eder? Onları ücretli atlayarak mı saydınız yoksa 3 kere 3'ün kaç olduğunu mu biliyorsunuz?

“Onlar BENİM kokularım. Onları ben yaptım; bu yüzden, onlar bana aitler! Eğer insanlar benim harika kokularımı koklamak istiyorlarsa, onların parasını ödemeliler!” Öğle yemeği müşterileri için fırında biraz daha ekmek ve rulolar pişirmek üzere fırına dönmeden önce, oflayıp pofladı ve alındaki teri sildi.

1. Mr. Shabangu'ya katılıyor musunuz? Yaptığımız şeylerin kokuları bize mi aittir?
2. Bir şeyleri hissetmenin pek çok yolu vardır. Örneğin, onlara dokunabiliriz. Hissetmenin diğer yolları nelerdir?
3. Bizler, algılamanın bazı yollarını kısıtlarız. Sıklıkla, bir şeylerimize kimin dokunacağını ya da yiyeceklerimizin tadına kimin bakacağını kontrol ederiz. Bize ait şeylerimizi kimlerin başka şekillerde hissedebileceklerini kontrol edebilir miyiz?

Özellikle de yaşlı bir kadın her sabah fırının penceresinden yayılan o kokuları çok severdi. O, her gece parktaki bankta uyuyan Ma Shange idi.

1. Sizce Ma Shange neden parktaki bankta uyuyor? Sizce Ma Shange yağmur yağdığında ne yapıyordur?

2. Hiç dışarıda uyudunuz mu? Dışarıda yani doğada olup gece gökyüzünü görmekten hoşlanır mısınız? Dışarıda uyumak size biraz rahatsız edici ve korkutucu mu yoksa çok doğal ve hoş mu hissettirir?

3. Hiç açık bir gecede gökyüzünde görebildiğiniz tüm yıldızları saymayı denediniz mi? Gökyüzü gerçekten berraksa, orada sayılamayacak kadar çok yıldız vardır ama onları saymayı denemek yine de eğlencelidir!

Birkaç hafta önce, nazik bir insan Ma Shange'ye, tarçınlı çörek alması için para vermişti. Ma Shange çöreği satın alıp parka geri gitmiş, dudaklarını yalayarak onu yavaşça yemiş ve son kırıntıları da kuşlarla paylaşmıştı.

1. Bu, beslemesi gereken bir sürü kuş demek! Eğer her bir kuşa üç kırıntı verirse, onların hepsini beslemesi için kaç kırıntıya ihtiyacı olduğunu bulmak için üçer üçer ritmik sayın.

2. Eğer bu çöreklerden birini alıp bir miktar kırıntı oluşturarak bölerseniz, onun kaç kırıntı olacağını tahmin edin. Tahmin, sayılması zor olan bir şeyin miktarına ilişkin en iyi öngörüdür.

3. Ma Shange çok sevdiği şeylerin bazılarını dağıttı. Bunu neden yaptı? Ma Shange kuşları beslerken mi daha mutlu yoksa o kırıntıları kendisi yemiş olsaydı mı daha mı mutlu olurdu? Peki, sizin, sevdiğiniz bir şeyi başkasının hoşuna gideceğini ya da ihtiyacı olacağını bildiğiniz için başkasına verdiğiniz oldu mu hiç?

Ondan sonra, yaşlı kadının kahvaltı alacak kadar parası olmamasına rağmen, o lezzetli çöreği yine de çok istiyordu. Bu yüzden, Ma Shang, Mr. Shabangu'nun fırınının önünden her sabah yavaş yavaş yürüyerek geçiyor, havayı içine çekiyor ve o ağız sulandıran kokuya mutlulukla gülümsüyordu.

1. Anlatması biraz zor; o yüzden, her bir ekmek parçasında 4 kesik olduğunu varsayalım. Bu durumda, 6 ekmekteki toplam kesik sayısı nedir? Dörderli ve altışarlı atlayarak mı saydınız yoksa başka bir şekilde mi hesapladınız?

2. Hızlıca bir göz atıp alt rafta kaç ekmek gördüğünüzü tahmin edin.

3. Şimdi de çörekleri sayın ve tahmininizin gerçeğe ne kadar yakın olup olmadığını görün. Onları saymanın pek çok yolu var! O yollardan biri, onları ikiye bölerek saymaktır. Siz nasıl saydınız?

Ma Shange'nin yeni alışkanlığı fırıncıyı çok kızdırdı. Gün geçtikçe ona karşı öfkesi daha da artıyordu. Sonunda, özellikle kötü bir ruh hâlinde olduğu bir kış sabahı, fırından bir hışımla çıktı ve yaşlı kadını kolundan yakaladı. “Benim kokularımı çalmaya nasıl cüret edersin!” diye bağırdı. “Sen bir koku hırsızından başka bir şey değilsin!” Ellerini önlüğüne sildi, sonra önlüğünü, çekip çıkardı ve fırına geri fırlattı.

1. Duvarda görünen tuğlalar dikdörtgendir. Dikdörtgenlerin dört köşeleri ve bu sayfa gibi dört adet düz kenarları vardır. Bu resimde başka dikdörtgenler bulabilir misiniz? Bulunduğunuz yerde dikdörtgen görüyor musunuz?

2. Sizce fırıncı haklı mı? Ma Shange uzak durmaya zorlanmalı mıdır?

3. Farklı sıralardaki tuğlaların bir üst sıradakilerden nasıl kaymış olduklarına dikkat edin. Böyle bir şey hep yapılır. Tuğlaların hepsinin aynı hizada olmasının duvarı neden zayıflatacağını tahmin edin!

“Bu, şu arsız kadının kokularımı
çalacağı son gün artık!” diye bağırdı.
Ve bu sözlerle, Ma Shange’yi, yargıç
Ngwenya’yı görmesi için sürükleyerek
mahkemeye götürdü. Öfkeli fırıncı,
titreyen ve akli karışmış Ma Shange’yi
sürükleyerek içeri girdiğinde,
yargıç kocaman, parlak masasında
oturuyordu.

1. Bu resimdeki dikdörtgenleri gösterin.
Sizce dikdörtgenler oda ve bina
yapımında neden çok sık kullanılır?

2. Üç kenarlı şekiller olan üçgenler daha
güçlü, daha serttirler ve şekillerini daha
iyi korurlar. O zaman, neden her şeyi
üçgenlerden inşa etmiyoruz?

3. Hiç dikdörtgenlerden başka şekillerde
yapılan binalar gördünüz mü? Alışılmadık
şekillerden inşa edilmiş yerler bulmak
eğlencelidir?

“Günaydın,” dedi yargıç derin sesiyle. “Efendim,” dedi Mr. Shabangu öfkeyle, “adalet talep ediyorum! Bu kadın hakkında şikâyetle bulunmak istiyorum. Son üç haftadır her gün, sabahın erken saatlerinde, nefis kokularımın en güzel olduğu saatlerde fırınımın önünden geçip kokuları çaldı. Bu kokuların bedelini ödemesini talep ediyorum!”

1. Bu hikâyede fırıncı, pişirdiği ürünlerin değil onların kokuları için ilk kez ödeme talep ediyor. Dükkânında farklı kokuların ücretlerini listeleyen bir tabela olsaydı ne kadar mantıksız olurdu bir düşünün!

2. Kokular harika ve hoş olabilir ve içimizi mutlulukla doldurabilirler. O hâlde, kokuların değeri nedir? Sizce güzel bir kokunun değeri ne kadardır?

3. Bazı insanlar özel kokulu parfümler satın alırken, bazıları ise yiyeceklerine katacakları aromalar için otlar satın alırlar. Bunlar, koku satın almanın yollarından bazılarıdır.

Yargıç bir an büyük, kel kafasını kaşıdı. Sonra boğazını temizledi. “Gayet makul,” dedi fırıncıya. “Adalet yerini bulacaktır.” Ma Shange’ye dönüp, “Üzerinizde ne kadar para var, Hanımefendi?” diye sordu.

1. Bu resimde daha çok dikdörtgen var. Eğer ararsanız, insanların bir şeyler yaptığı hemen hemen her yerde dikdörtgenleri bulursunuz.

2. Sizce yargıç, Ma Shange’nin parasıyla ne yapacak? Yargıç, fırıncının kokularına nasıl fiyat biçecek?

3. Sizce bu hikâye nasıl bitecek?

“Sadece iki rand,” diye kekeledi Ma Shange. “Peki,” dedi yargıç, “bana verin, lütfen.” Usulca, Ma Shange, o eski püskü hırkasının cebine uzanıp iki adet, her biri bir rand olan, bozuk paralarını çıkardı. Onları yargıca uzattı. Yargıç kibarca teşekkür ederek paraları aldı.

1. Yargıç Ma Shange'den onun tüm parasını istedi. Sadece 2 rand (ki bir rand, şu anda ABD veya Avrupa'da birkaç kuruşa yani çok az bir değere eşit) olsa da elindeki tüm parasını fırıncıya vermesi oldukça acımasız görünüyor.

2. Rand, Güney Afrika ülkesinde para birimi olarak kullanılır. En küçük madeni paraları 5 cent'tir. Bu küçük madeni paraların kaç tanesi 1 rand yapar? Sayıları bölmeyi henüz öğrenmediyseniz, beşer beşer ritmik sayıp kaç tane 5 rakamı kullandığının kaydını tutun.

3. Güney Afrika'da 10 cent'lik madeni paralar da vardır. Peki, bu 10 cent'lik madeni paralardan kaç tanesi 1 rand yapar?

Ardından, paraları büyük avucunun içinde salladı; paralar şangır şungur sesler çıkardı. “Kararım,” dedi fırıncıya, “ceza suça uygun olmalıdır. Dolayısıyla, Ma Shange’nin parasının sesi çaldığı kokular için alacağınız ödemedir. Size iyi günler diliyorum.” Fırıncı düşünceli görünüyordu. Sonra, ne kadar mantıksız davrandığını fark ederek yavaşça arkasını dönüp odadan yürüyerek çıktı.

1. Bir anlaşmazlığın iyi bir şekilde sona ermesi, o anlaşmazlığa karışan ilgili tüm taraflara adalet ve doğruluk duygusu getirir. Fırıncı kendisine adil davranıldığını hissetti mi? Fırıncı o gün önemli bir şey öğrendi mi?

2. Fırıncının en sonunda mantıksız davrandığını fark etmesi iyi oldu. Fırıncı Ma Shange için daha fazlasını yapmış olsaydı daha iyi olurdu. Ma Shange’den bir özür dilemek önemli bir adım olurdu.

3. Sizce fırıncı Ma Shange için daha başka ne yapmalıdır?

Yargıç, Ma Shange'ye nazikçe gülümseyip parasını geri verdi. "Şimdi, Hanımefendi, dedi çantasından kahverengi bir kese kâğıdı çıkararak. "Kahvaltıda bana eşlik etmek ister misiniz? Bu çörekler hâlâ sıcak, onları daha yarım saat önce aldım."

1. Yargıç, Ma Shange'nin ne kadar yoksul ve aç olduğunu fark etti. Ona, fırıncının en başından beri göstermesi gereken cömertliği gösterdi.

2. Başkalarına yardım etmek zordur ve içinde bazı zor sorular içerir. Peki, ya siz kime yardım edersiniz, nasıl yardım edersiniz ve ne kadar yardım edersiniz?

3. Yardıma ihtiyacı olan birine yardım ettiniz mi hiç? Hepimizin zaman zaman yardıma ihtiyacı olur. Herkese yardım edemeyiz ancak yardım edebileceğimiz ve birinin hayatında önemli bir fark yaratabileceğimiz zamanlar vardır.

The smell thief

Author -- JoanneBloch (retold folktale)

Illustration -- Rebecca Riley

Language -- English

Level -- Read aloud

© Nal'ibali and Praesa 2014

Creative Commons: Attribution-Non Commercial 3.0

Source www.africanstorybook.org

Original source www.nalibali.org

